

CSENGER - 13XP24100161

KIOSZK - v63.15.7.6.1.1

KIOSZK™

CSENGER - 2026

Fogvatartotti Tájékoztató Rendszer

Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága

KIOSZK™

AO200

Kovács Mihály

A CSENGERI ORSZÁGOS BÜNTETÉS- VÉGREHAJTÁSI INTÉZET FOGVATARTÁSI SZAKTERÜLETI SZEMPONTÚ INNOVATÍV TECHNOLÓGIÁI

Bevezető

A Csengeri Országos Büntetés-végrehajtási Intézet olyan, több büntetés-végrehajtási szakterületet érintő újdonságokat vezetett be – mind a büntetés-végrehajtási szervezet (a továbbiakban: bv. szervezet), mind a fogvatartottak és kapcsolattartóik életébe –, melyek korábban elképzelhetetlenek, illetve megvalósíthatatlannak tűnő törekvések voltak. Jelen tanulmányban a fogvatartási szakterületet érintő „okosbörtön” újításokra fókuszálva szeretném bemutatni azon funkciókat, melyek főként a fogvatartottak és hozzátartozóik tekintetében jelentenek fontos változásokat.

A Csengeri Országos Büntetés-végrehajtási Intézet „okosbörtön” projektje részben 2023-ban, majd a 2024. év elején nyerte el azt a végleges formáját, mely alapján a büntetés-végrehajtási intézet (a továbbiakban: bv. intézet) 2025-ben megkezdhetette működését. Kiemelt jelentőséggel bírt a kialakítás koncepciójának tervezésekor, hogy a mai kor vívmányai járuljanak hozzá a személyi állomány munkaterheinek csökkentéséhez, a biztonságos fogvatartás garantálásának támogatásához, továbbá a fogvatartottak jogainak és kötelezettségeinek biztosításához, illetve megköveteléséhez.

A kormányzati és a szakmai szempontokkal egyaránt összhangban lévő cél a fentiekben ismertetettek alapján egyértelmű volt: olyan bv. intézetet kellett létrehozni, mely egyszerű, átlátható módon ötvözi a XXI. század technológiai innovációit a büntetés-végrehajtásban.

Kapcsolattartás

Történelmi visszatekintés

A magyarországi bv. intézetekben elhelyezett fogvatartottak kapcsolattartási lehetőségei a történelem során jelentősen változtak. A kezdeti, szinte teljes elszigeteltségtől eljutottunk a mai szabályozott, de lényegesen humánusabb gyakorlathoz. A XX. század közepéig a levelezés és a ritka látogatások jelentették a fő kapcsolattartási formákat.

A rendszerváltás után fokozatosan bővültek a lehetőségek: bevezették a telefonos beszélgetéseket, a családi látogatást, majd később a videóhívásokat is. A XXI. században a digitális technológiák térhódításával tovább fejlődött a kapcsolattartás, de a fogvatartás biztonságának maradéktalan biztosítása érdekében ezakt szabályozás alatt áll.

A kapcsolattartás új szintje

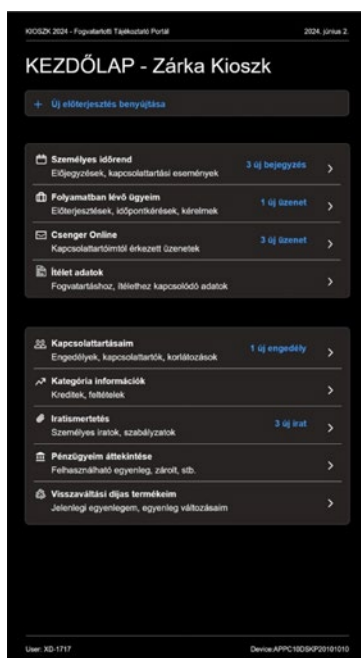
Csengeren a jelenleg valamennyi bv. intézetben alkalmazott KIOSZK¹ új változata került telepítésre, mely az ismert funkcionalitáson túl új lehetőségek bevezetését tette elérhetővé.

A KIOSZK megváltozása

A büntetés-végrehajtási környezetben kifejlesztett, vandálbiztos, biometrikus azonosítással védett, tablet formátumú KIOSZK multifunkcionális szerepet tölt be. Az elektronikus ügyintézési pontként funkcionáló eszköz a fogvatartottak részére lehetővé teszi a számukra legfontosabbnak tekinthető adatok vonatkozásában az informálódást, az iratbetekintést, a napirenddel kapcsolatos értesülések fogadását és adott esetben a távoktatásban való részvételt is. A rendszer hozzáférést biztosít a fogvatartotti adatokhoz (pénzügyi helyzet, látogatófogadási időpontok, stb.), valamint a későbbiekben, bizonyos esetekben a telekommunikációs eszköz útján megvalósuló kapcsolattartási formához is.

A KIOSZK-on keresztül az elítéltek kérelmeket kezdeményezhetnek és követhetik azok státuszát, jelentkezhetnek programokra, illetve a személyi állomány illetékes tagjától meghallgatást kérve, az végre is hajtható az eszköz használatával. A rendszer képes hang- és fényjelzésekkel értesíteni a fogvatartottakat a beérkező üzenetokről, a napirendi pontokról, és a nem magyar állampolgárságú fogvatartottakra figyelemmel idegen nyelveken is segíti az érintetteket az eszköz használatában. A vészhelyzetek kezelése érdekében a KIOSZK-hoz vészjelző gomb is tartozik.

1 Fogvatartotti Kezdeményezésű Kérelmek Modul

1. kép: Képernyőkép a Csengeri Országos Bv. Intézet KIOSZK felületéről

A KIOSZK háttérrendszere összeköttetésben áll a bv. szervezet fogvatartotti nyilvántartásával, beleértve a pénzügyi és a kommunikációs rendszereket is. A KIOSZK a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvényben (a továbbiakban: Bv. törvény) meghatározott számos intézkedés végrehajtását támogatja, így hozzájárul az intézet működésének hatékonyabbá tételéhez.

Az előzetes koncepció szerint Csengeren valósul majd meg először, hogy a fogvatartott az elhelyezésére kijelölt zárka elhagyása nélkül képes lesz videóhívás formájában történő kapcsolattartásra a kapcsolattartójával, amely kiemelkedő eredményként értékelhető. Ezzel az eddigi munkafolyamatok leegyszerűsödnek, hiszen ennek köszönhetően lényeges humán erőforrás-ráfordítás nélkül tud majd a fogvatartott kapcsolatot teremteni. Az ellenőrzött környezet a személyi állomány szempontjából nem változik, az illetékes munkatárs folyamatos kontrollja alatt végezhető a kapcsolattartás, ugyanakkor a mesterséges intelligencia² is vizsgálja annak végrehajtását, melynek során szabályszegés esetén a kapcsolattartás megszakítására tesz majd az illetékes felé jelzést.

Ahogy az előbbieken foglaltakból is kitűnik, nemcsak a kapcsolattartás, hanem a fogvatartottak ügyintézési lehetősége is leegyszerűsödik, hiszen az elhelyezésre kijelölt

2 Emberi döntést támogató rendszer.

zárkából közvetlenül tud az érintett kérelmet előterjeszteni az illetékes szervezeti egység irányába, így a formanyomtatványon³ történő kérelembenyújtást nagymértékben kiválthatja az elektronizált ügyintézés. Azon túl, hogy a mozgatással járó feladatok ezáltal is csökkennek, a fogvatartottak bv. szervezet iránti, ügyintézésre vonatkozó bizalma növekszik, tekintettel arra, hogy kérelmeik státuszai a zárkából folyamatosan elérhetők.

A KIOSZK rendszer a vásárlás lehetőségét a polgári életben is igen népszerű online felülethez hasonló módon biztosítja a fogvatartottak részére. Az érintett által megvásárolni kívánt árucikk fényképe a KIOSZK-on látható és valamennyi tulajdonsága ellenőrizhető, így annak leírása, a termék súlya, ára, pontos összetevői, élelmiszer esetében kalóriaértéke, valamint a lehetséges allergének típusai.

Személyi állomány és fogvatartott közötti kapcsolattartás

A fentiek szerint tehát a jövőben tervezetten a fogvatartott a zárkában kezdeményezett videóhívás lehetőségével tud majd élni a kapcsolattartói irányába, de ezzel együtt a bv. intézet illetékes szervezeti egységének vezetőjétől kért, személyes meghallgatásra vonatkozó kérelem alapján lehetőség nyílik majd arra is, hogy a KIOSZK-on az elítélt az érintett személyi állományi taggal is videós formátumban egyeztessen anélkül, hogy a mozgatására sor kerülne. Tekintettel arra, hogy a személyi állomány továbbra is fontosnak tartja a személyes beszélgetést, így a vezetők által történő, online kapcsolaton keresztüli meghallgatás még nem rendszeresített.

Csenger Online applikáció

További innovatív fejlesztésként lesz elérhető a tervek szerint a Csengeri Országos Büntetés-végrehajtási Intézetben elhelyezett fogvatartottak kapcsolattartói számára a kapcsolattartás kezdeményezését, illetve egyes kapcsolattartási formák gyakorlását is támogató, specifikus, mobiltelefonra telepíthető program, a Csenger Online applikáció (a továbbiakban: applikáció).

Az applikáció lehetővé teszi majd a Bv. törvény 2024. augusztus 01-jei módosításának felhatalmazása alapján⁴, hogy elektronikus formában levelezést folytathasson a fogvatartott és kapcsolattartója. Ennek kereteit a Csengeri Országos Büntetés-végrehajtási Intézet házirendje fogja részletesen szabályozni.

3 2013. évi CCXL. törvény a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról, 140. § (2) bekezdés

4 2013. évi CCXL. törvény a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról, 174. § (6) bekezdés

Az applikációba koncepcióban beépítésre kerül az ügyfélkapus azonosítás lehetősége, mely által – a kapcsolattartók esetében – a valóságnak megfelelő személyes és kapcsolattartási adatok nagyobb adatbiztonsággal történő rögzítését érheti el a bv. szervezet. Az ügyfélkapus azonosítás opcionális lehetőségként fog megjelenni, tekintettel arra, hogy nem várható el a kapcsolattartóktól, hogy kötelező jelleggel rendelkezzenek ügyfélkapuval.

A mesterséges intelligencia nemcsak a videóhívások, hanem az elektronikus levelezés során is segíti a személyi állomány feladatainak hatékony végrehajtását, ezzel minimalizálva a fegyelmi cselekmények, rendkívüli események bekövetkezésének esélyét. Az elektronikus levelezést a mesterséges intelligencia tartalmilag előzetesen valamilyen esetben ellenőrzi, és amennyiben olyan szövegezést észlel, mely a kapcsolattartás szabályait megsértené vagy akár a bv. intézet biztonságát veszélyeztetné, soron kívül jelzést tesz az illetékesek felé.

A látogatóhelyiségek egyedi mérlegelés szerinti változtatása

A Bv. törvény több módozatot is meghatároz a látogatófogadás lehetőségének biztosítására vonatkozóan. A Csengeri Országos Büntetés-végrehajtási Intézetben az egyedi mérlegelés alapján történő látogatási forma kiválasztására van lehetőség. A térelválasztásra alkalmazott eszköz meghatározott pozícióba állítható, így a személyes érintkezés engedélyével rendelkezők, illetve az annak lehetőségéből kizártak esetén ugyanazon helyiségben is megvalósítható a kapcsolattartás.

A fogvatartottak oktatásával, szakmaképzésével kapcsolatos újítás

Elsőként a Csengeri Országos Büntetés-végrehajtási Intézetben került bevezetésre a fogvatartottak oktatását támogató, a valamennyi oktatási formának és lehetőségnek teret adó okostábla. Ez egy interaktív multimédiás eszköz, amely érintőképernyős felülettel, beépített kamerával, mikrofonnal és operációs rendszerrel rendelkezik. A távirányítóval is vezérelhető tábla alkalmas a hagyományos oktatási módszerek (írott szöveg, rajz, kép) és a modern prezentációs technikák (hang, videó) együttes alkalmazására. Az eszközön futtatható irodai szoftverek és népszerű online konferenciaprogramok teszik lehetővé a hatékony együttműködést külső partnerekkel, továbbá az esetlegesen szükséges távoktatást is. A helyiség akusztikájához optimalizált hangrendszer biztosítja a megfelelő hangminőséget.

Összegzés

Összegességében megállapítható, hogy a Csengeri Országos Büntetés-végrehajtási Intézetben bevezetésre került – a kapcsolattartást, a fogvatartotti oktatást, illetve az elítéltek bv. intézetben történő elektronikus azonosítását érintő – rendszerek új, pozitív hatást gyakorolnak a fogvatartottak általános hangulatára, a szabad élethez még jobban közelítő körülmények érzésének támogatására, illetve a személyi állomány tárgykört érintő feladatainak jogszerű és szakszerű ellátása során a munkaterhek csökkentésére. Ez végső soron nemcsak a fogvatartási szakterület közvetlen munkatársai részére jelent előrelépést, hanem a teljes bv. intézet számára is, tekintettel arra, hogy a fogvatartás biztonságának megtartása mellett a reintegrációs törekvéseket szintén támogatni képes.

A Csengeri Országos Büntetés-végrehajtási Intézetben már bevezetett és az ezt követően bevezetésre kerülő rendszerek időszakos tapasztalatainak értékelése alapján az elektronikus levelezés végrehajtásának kidolgozása és bevezetése a többi bv. intézetben is megvalósult a 2025. évben. Ennek mentén majd vizsgálni szükséges a csengeri fejlesztések további, valamennyi bv. intézetre történő kiterjesztésének lehetőségét. Ezzel hosszabb távon megvalósulhat, hogy valamennyi bv. intézetben egységes végrehajtási rend alakuljon ki, továbbá hogy minden egyes újítás elérhetővé váljon az összes agglomerációban, illetve az ott elhelyezett fogvatartottak számára.

Felhasznált irodalom

2013. évi CCXL. törvény a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról